

Dosarul nr. 2r-107/23

2-22025891-01-2r-06032023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: D. Bosîi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: G. Vavrin, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Ajder împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Eudochia Hioară împotriva hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 22 februarie 2022, Ruslan Ajder a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 iunie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Ajder. A fost încasat de la Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra” în beneficiul lui Ruslan Ajder a sumei de 23735,75, cu titlu de datorie, a sumei de 527,52cu titlu de dobânda de întârziere, a sumei de 2800 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, a sumei de 712,07 cu titlu de taxa de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 04 iulie 2022, Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 01 august 2022 a Curții de Apel Cahul a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra”.

La data de 24 august 2022, Eudochia Hioară a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Eudochia Hioară, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel. A fost remis Eudochiei Hioară cererea de apel împreună cu documentele anexate.

La 09 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra”, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a invocat că Eudochia Hioară avea tot dreptul de a participa în proces și de a depune acte din numele întreprinderii, deoarece la materialele cauzei se regăsește procura generală eliberată de către administratorul Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra”, întocmită în baza art. 81 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea contestată a fost emisă la 24 noiembrie 2022, dar date care ar confirma expedierea acesteia în adresa Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra” la materialele cauzei lipsesc. Astfel, recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra” la 09 februarie 2023, este în termen.

La 06 martie 2023 în adresa intimatului Ruslan Ajder a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.97).

Prin referința depusă la data de 20 martie 2023, Ruslan Ajder, reprezentat de avocatul Vasile Șoitu a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea

Din materiale dosarului rezultă că la 22 februarie 2022, Ruslan Ajder a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze civile, Judecătoria Cahul, sediul Central prin hotărârea din 03 iunie 2022 a admis parțial acțiunea.

Nefiind de acord cu hotărârea din 03 iunie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, la 24 august 2022, Eudochia Hioară a contestat-o cu apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Ca urmare prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Eudochia Hioară, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel. A fost remis Eudochiei Hioară cererea de apel împreună cu documentele anexate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel, emisă cu respectarea normelor de drept procedural, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 55 din Codul de procedură civilă, se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art.7 alin. (2), art.73 și 74, sînt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în cauzele privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie și în cauzele cu procedură specială.

Conform art. 56 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Potrivit art. 59 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios. Părțile au drepturi procedurale și obligații procedurale egale.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Din norma de drept citată rezultă că asupra legalității hotărârii primei instanțe, dreptul de a declara apel le este acordat participanților la proces ori reprezentanților acestora, dacă sunt împuterniciți în modul stabilit de lege. Martorul, expertul, specialistul și interpretul, pot declara apel numai în partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine. Persoanele nespecificate la art. 360 alin. (1) Codul de procedură civilă, nu pot depune apel.

Totodată, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Din actele cauzei cert rezultă că participanți la procesul dat de judecată sunt: Ruslan Ajder, care are calitatea procesuală de reclamant, și Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra”, care are calitatea procesuală de pârâtă, pe când Eudochia Hioară nu întrunește niciuna din calitățile procesuale specificate în art. 55 și 360 din Codul de procedură civilă.

În contextul enunțat, Colegiul consideră corectă concluzia instanței de apel că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să exercite această cale de atac, or, cert este faptul că Eudochia Hioară nu intră în categoria persoanelor

specificate la art. 360 alin. (1) Cod de procedură civilă, care au dreptul să declare apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că Eudochia Hioară a acționat ca reprezentant al Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra” în baza procurii, or din cererea de apel depusă de Eudochia Hioară, rezultă contrariul, apelanta invocând că are calitate de participant și persoană interesată, avînd un interes în acest litigiu.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea din 24 noiembrie 2022 Curții de Apel Cahul este legală și întemeiată.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și anume că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care recursul este depus de o persoană care nu este abilitată cu acest drept în condițiile legii, iar soluția instanței nu poate fi privită în principiu ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Distinct de aceasta, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că persoanele care nu au fost implicate la proces, dar care consideră că au fost lezate în drepturi prin hotărârea pronunțată, pot recurge la alte metode (procedee) de apărare a drepturilor și intereselor sale legitime reglementate de legislația procesual-civilă în vigoare, însă nu prin folosirea căii de atac cu apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Agroviiterra”.

Se menține încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Ajder împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Agroviiterra” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic